

ЛІТЕРАТУРА

1. Самалюк В.В. Диагностика пучков заряжених частиц в ускорителях / Под ред. чл.корр. РАН Н.С. Диканьського. Новосибірськ: Параллель, 2009. – 110 с.

Сергій Бандуров,
студент магістратури
факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти.
Наук. керівник: **Г.О. Шишкін**, д.пед.н., доцент (БДПУ)

ПРОГРАМУВАННЯ МІКРОКОНТРОЛЕРІВ ФІЗИЧНОГО ОБЛАДНАННЯ

У сучасному суспільстві спостерігається інтенсивний розвиток електроніки і мікроелектроніки. Цей процес характеризується масовим виробництвом різноманітних типів мікропроцесорів та інтегральних мікросхем. Останнім часом в електроніці все частіше знаходять своє застосування мікропроцесори що програмуються – мікроконтролери (МК). У зв'язку з їх популяризацією і постійним збільшенням обсягів продажів, було розроблено значна кількість програмних середовищ і технічних засобів, для їх програмування. Одним з перспективних напрямків використання мікроконтролерів ми вважаємо їх застосування у приладах і пристроях для проведення експерименту з фізики.

З метою вдосконалення навчального фізичного обладнання нами було розроблено та виготовлено програматор для програмування мікроконтролерів «EXTRA-PC» [1], загальний вигляд якого зображений на рисунку 1.

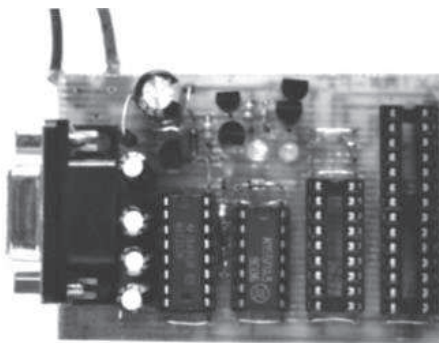

Рис.1. Програматор «EXTRA-PC»

Даний програматор має широкі можливості та призначений для програмування PIC мікроконтролерів фірми Microchip і I2C EEPROM. Програмування здійснюється безпосередньо за допомогою програматора і персонального комп'ютера (ПК) через інтерфейс RS-232 (COM-порт). До ПК особливих функціональних вимог не висувається. Програматор підтримує діапазон найбільш частіше використовуваних PIC мікроконтролерів. На програматорі встановлені DIP панелі для під'єднання PIC мікроконтролерів в DIP18 і DIP28 корпусах. Згідно з розташуванням виводів ICSP, окремо можуть бути встановлені панелі DIP8, DIP14, DIP40. Мікроконтролери в інших корпусах можуть програмуватися через роз'єм

внутрішньо схемного програмування ICSP. Програматор функціонально сумісний з програмним забезпеченням програматорів JDM і працює з будь-якими СОМ-портами, як зі стандартними з напругою сигнальних ліній +/- 12 V; +/- 10 V, так і з сучасними СОМ-портами, с напругою сигнальних ліній до +/- 5 V. Для керування процесом програмування МК нами використовувався безкоштовний програмний пакет «WinPIC800». Робоче вікно програми зображено на рис.2.

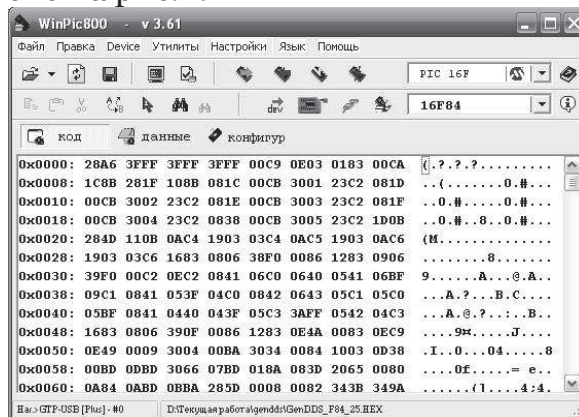

Рис.2. Робоче вікно програми «WinPic800»

Програмне середовище дозволяє програмувати МК різних сімейств: MicroChip PIC, ATMEL AVR 8-bit, MicroChip 16-bit Flash Microcontrollers PIC, MicroChip 32-bit PIC Microcontrollers, Microwire Serial EEPROM 93xx, EEPROM Serial I2C.

Відмінною рисою даного софта є можливість програмування МК готовим скомпільований текстом програми з розширенням «HEX», що дає можливість, не володіючи мовами програмування, використовувати готові тексти програм. Також треба відзначити, що даний програматор підтримує програмування з використанням інших програмних пакетів таких як: «IC-Prog», «PonyProg» і ін.

Розроблений нами програматор «EXTRA-PIC», дозволив запрограмувати такі пристрої як: «Універсальний аналого-цифровий перетворювач», «Універсальний генератор синусоїдальної частоти», різні вимірювальні прилади, а також системи автоматизації, для управління процесом проведення фізичного експерименту.

Подальші перспективи в розвитку системи фізичного обладнання, ми бачимо в розробці інших програматорів для програмування МК інших виробників, що дозволить розробляти фізичні прилади та пристрої на іншому технічному рівні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Shyshkin G. A. Basics of digital electronics in the training of teachers of physics and technology / Shyshkin G. A., Bandurov S. O // Materials European Conference on Education and Applied Psychology 3-rd International conference. – 2014. Vienna, Austria. – p. 27-31.